

ЕЗИКЪТ НА ЖИВОТНИТЕ

chitanka.info

На една ливада, нейде си, се запалила една купа сено, а вътре в купата имало една змия, която, като не можела да излезе навън от пламъка и да избяга, запищяла колкото могла. Наблизо имало един овчар, който пасял овце. Като чул писъка, той се завтекъл нататък да види какъв е тоя писък. Като отишъл до самата купа, която горяла, змията го видяла през една дупка и взела да му се моли да си сложи кривака на дупката, че да се увие тя на него, а той да дръпне бърже кривака и тъй да я избави от огъня. Обаче овчарят се страхувал да не би после тя да го ухапе и й рекъл: „Как ще те извадя тъй? Вярвам ли ти? Да не би после да се хвърлиш върху мене, да ме ухапеш, та да умра?“

Змията взела тогава да му се кълне, че няма да го ухапе, само да я отърве от огъня. Казала му още, че ако я послуша и я избави, ще му направи много голяма добрина. Като му се молела тъй и пищяла, той я съжалел и си рекъл: „Каквото ще да става“ — и си подал кривака. Змията се увила около него, той го дръпнал бърже назад и извадил змията. Тогава тя, като му поблагодарила много, загдето я отървал, рекла му: „Сега аз трябва да се отплатя за тази добрина с каквото мога. Затова дай да ти плюна в устата, че да проумяваш езика на всички животни и ще спечелиш от това много“. Овчарят обаче пак се страхувал да не го ухапе и й рекъл: „Как ще зина тъй, да ми плюеш в устата, като ме е страх да ме не ухапеш?“ Змията го увещавала да не се бои, но като видяла, че той не й се доверява, казала му да си даде кавала, че да плюне в него. Той си подал кавала и тя плюнала вътре и му казала, че ще разбира езика на всички животни, щом посвири с него, но да не казва никому за това, защото ако каже някому, ще умре.

Тогава тя си отишла, а той потеглил да си отива при овцете. Като взел да свири с кавала и вдъхнал навътре, слюнката от змията влязла в устата му и оттогава той започнал да разбира говора на всички животни, когато си приказвали.

Лека-полека взело да му върви и припечелил по едно време доста имот. Тогава намислил да отиде заедно с жена си на Рилския манастир. Той имал кон и кобила. Коня възседнал той, а жена му възседнала кобилата. Като вървели из пътя, конят рекъл на кобилата: „Върви по-бърже де! Защо не ти спори тъй на вървежа?“ А кобилата рекла: „Как да вървя по-бърже, като нося три товара, три души?“ Като си приказвали тъй конят и кобилата, човекът разbral думите на кобилата,

защото тя била жребна и жената била бременна. Слязъл тогава той от коня, снел жената от кобилата и я качил на коня, а той се качил на кобилата. Като повървели още, стигнали до една гора и слезли на една поляна да си починат и да попасат конете. Като връзвал конете за дърветата да пасат, чул, че едно славейче пеело на едно дърво и казвало: „Да знае този човек, че в това дърво има имане, ще го извади и ще се върне — няма да ходи на Свети Иван“. Като чул какво казало птичето, защото разбирал езика му, той отишъл самичък до дървото. Като се покачил малко от дънера нагоре, видял една хралупа; бръкнал в нея и извадил една чанта с жълтици. Мълчешком я занесъл до конете и я турил в дисагите. Тогава той казал на жена си да възсяда и като възседнали конете и двамата, потеглили назад да се връщат. Тя го попитала защо прави това, защо не вървят нататък, където са тръгнали, но той не й открил каква е работата, ами само й рекъл, че не е за нея да знае причината на всяко нещо.

Оттогава той станал много богат: накупил си много имот и добитък и станал пръв в това място, где бил. Жена му, едно от това, дето той на пътя я накарал да слезе от кобилата и да възседне коня, друго, дето се върнали от пътя, като били тръгнали за Свети Иван, друго пък, като видяла как в скоро време той забогатял, познала, че мъжът й има някаква тайна. Затова тя замислила как да го изпита каква тайна има. Като го разпитвала всякак, той все й казвал, че никаква тайна няма; ала тя не му хващала вяра, защото усещала, че той знае нещо, което го не знаят другите хора, но не ще да й каже. Затова тя започнала да не го оставя на мира и взела да му вика: „За каква жена ме имаш ти, като не ми вярваш да ми кажеш, което знаеш?“ Днес тъй, утре тъй, най-после той й казал: „Мари жено, стига ме кара вече да ти кажа, защото трябва да знаеш, че щом като ти кажа това нещо, щом като кажа на когото и да било тази тайна, която зная, веднага ще умра. Пък ако скланяш да умра, ако искаш да ме няма вече, тогава да ти кажа“. „Че пък умри, като ще умреш от това, само ми кажи“ — рекла тя. Няя не я било грижа, че щял да умре, защото си мислела, че като умре той, ще й остави много богатство и тогава ще може да си вземе когото си ще. — „Е, като е тъй — рекъл той, — ще ти кажа и ще умра“.

Като й обещал вече да й каже, тя се много зарадвала и чакала само кога ще дойде това време да й каже, та после да става каквото ще. Той пък, като знал вече, че ще умре, започнал да си пригответя всичко

за смъртта, за да го изпратят хубаво, както прилича на неговото богатство: приготвил си и жито за варене, и брашно за хляб, за да раздават за Бог да прости, и свещи, и всичко друго, каквото трябало.

На третия ден, откакто обещал, той станал рано, защото не го хващало сън, мислейки си, че вече ще умре. И като седял на одъра умислен и натъжен, гледал към двора. Кокошките били вече слезли от леглото си, ходели по двора и ровели да търсят храна; а петелът ги обикалял и току се перчел и кокошинел. Кучето пък било легнало близо до това място, где били кокошките с петела и било много натъжено, като знаело, че господарят му ще умре и от три дена е все тъжен. Като гледало петела да се разхожда с кокошките, както други път, и си нямал грижа, че господарят му ще мре, догневяло го, станало на крака и като се обърнало към него, рекло му: „Какво си се развикал, та си се разперил и разкокошинал тъй, бе? Господарят ни ще мре и става три дни как се е разтъжил, та не може ни да яде, ни да спи, пък тебе не само, че не те е грижа, ами още си се и разкрякал и обикаляш кокошките като някой женкар!“ „Че защо ще седна да тъжа и аз за него? — рекъл петелът. — Заслужава го, нека да тъжи и да мре, като се е съгласил с женски ум! Като рекла: «Кажи ми, че ако щеш и да умреш!» Пък той се повел по ума й, и й обещал да й каже, макар да знае, че ще умре. Я, ако е мъж, да вземе един прът, че да рече: «Нà да ти кажа, на да ти кажа, на да ти кажа!» — та да я научи тогава какво й се пада да знае. Ама тъй е то, кога един мъж се поведе по ума на жена си. Нали се казва: «Жена мъжа продава за две глави лукови»“.

На тия думи кучето нямало вече какво да отговори и си замълчало. А мъжът, като стоял наблизо и слушал какво си приказвали кучето и петелът, защото разбидал езика им, засрамил се от себе си и като взел поука от петела, решил тъй да направи с жена си — а не да отстъпва пред нейната воля и да загине за нищо и никакво.

След малко, като станала жената, започнала да го кара да й каже най-сетне, както й бил обещал. Той взел един прът, че като захванал да я налага и да вика: „Нà да ти кажа, на да ти кажа, на да ти кажа!“, докато тя започнала да му се моли: „Не ща вече, не ща вече!“ Като я набил тъй хубаво, тя не помислила вече да го пита за тайната. Научил я той с дървото, защото „дървото е произлязло от рая“ и то научава всекиго, който не се учи от дума.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.